

tagen for at betale Skat i det Halvaar. Nu skulde man synes, at det var ganske respektabelt, at en Mand kan blive fri for at betale Skat i et halvt Aar. Men det bliver ikke derved, thi en Højesteretsdom af 26de Juni 1873 lægger yderligere 4 Maaneder til denne Skattefrihed. Der staar nemlig i Landkommunallovens § 21, at fast Ophold af kortere Varighed end 4 Maaneder kommer ikke i Betragtning. Man skulde da tro, at naar en Mand faktisk har opholdt sig i en Kommune i 10 Maaneder, saa har han ogsaa været der i 4 Maaneder, men Højesteret er kommen til et andet Resultat, idet den siger, at i de paafølgende 4 Maaneder af Skatteaaret er vedkommende i alt Fald fri. Se, det synes at være en temmelig betydelig Urimelighed. Ved den kommunale Beskatning er der den meget betydelige Fejl, at den er knyttet til Personen og ikke til Erhvervet. Men naar man saa i Landkommunerne endogsaa kan blive fri for at betale personlig Skat, saa bliver Forholdet endnu værre. Der er nemlig intet i Vejen for, at man kan blive fri for at betale Skat hele Aaret, naar man passer at skifte Domicil den 1ste Maj og saa flytter tilbage til den Kommune, hvor man først har været, og derefter i Juli atter flytter til den anden Kommune og saaledes fortsætter Spillet. Det forekommer mig, at selv om der ikke var andre Grunde til en Reform af Landkommunalloven, saa maatte alene den Omstændighed gøre den nødvendig. Det er meget muligt, at for 26 Aar siden, da Højesteretsdommen faldt, havde Spørgsmaalet ikke stor praktisk Betydning, men under det Nomadeliv, der nu om Stunder føres i vore Landkommuner, er det givet, at disse Forhold kunne koste Kommunen ganske betydeligt.

Hvad Indkomstskatten angaar, stiller Forholdet sig lige saa galt, idet man ikke kender andre Skatteobjekter end Hartkornet. At det er et urimeligt Forhold, var man allerede klar over i 1867, idet Ekscellensen Estrup, som da var Indenrigsminister, i de Bemærkninger, hvormed han ledsagede Forslaget til Landkommunalloven, gjorde opmærksom paa, at det Forhold, hvori Hartkornet skulde bære Skatterne, var urimeligt. Da de Bemærkninger, som Ministeriet den Gang fremsatte, have særlig Interesse, naar man vil dømmе om hele vort kommunale Skattevæsen, vil jeg bede Formanden om Samtykke til, at jeg oplæser en lille Del deraf. De lyde saaledes:

„Ministeriet har ikke kunnet billige den nugældende Regel, hvorefter samtlige Bidrag til Amtsrepartitionsfonden alene lignes paa Hartkornet, idet mange af de Udgifter, som afholdes af Fonden, f. Eks. Udgifter i Anledning af Delinkventomkostningerne, Sognefogedløn og deslige, Udgifter i Anledning af Læge- og Medicinalvæsenet o. s. v., maa siges lige saa meget at komme de Beboere, der ikke ere Hartkornsbrugere, som disse sidste til gode, ligesom endog selve det Anliggende, der medfører den betydeligste Udgift for Fonden, Vejvæsenet, ingenlunde kan siges alene at vedrøre Hartkornet. Det er imidlertid under den bestaaende Skattelovgivning vanskeligt at finde en Form, hvorunder en Del af Amtskommunebidragene paa en fyldestgørende Maade kunne gaa over til at lignedes efter Formue og Lejlighed. En saadan Ligning kan selvfølgelig ikke foretages direkte af Amdsraadet, man maa derfor benytte den i Forslaget anviste Udvej, hvorefter en Del af det Beløb, som aarlig skal udredes, lignes paa de under Amdsraadskredsen hørende Kommuner og udredes af dem paa samme Maade som Kommunens øvrige Udgifter. Ved denne Fremgangsmaade klæber imidlertid den Mangel, at det er særdeles vanskeligt at fordele det Beløb, der skal udredes paa den heromhandlede Maade, retfærdig imellem de enkelte Kommuner. Ministeriet kunde derfor have været tilbøjeligt til at opgive det Forsøg, der i Forslaget er gjort paa at aabne Adgang til, at en Del af Amtskommunebidragene kunne falde *Formue og Lejlighed til Last, indtil en almindelig Indkomstskat maatte blive indført* — jeg beder det høje Ting om at lægge Mærke til dette Udtryk: „indtil en almindelig Indkomstskat maatte blive indført“ — hvis der ikke havde været enkelte Tilfælde, hvorunder den bestaaende Udredelsesmaade fører til særdeles uretfærdige Resultater. Der sigtes herved til de saakaldte Flækker og de Kommuner, der dermed maa stilles i Klasse, hvilke høre under Amtskommunen, og til Trods for de betydelige Udgifter, de paaføre samme, ikke bidrage paa anden Maade til dennes Fornødenheder end ved Hartkornsafgifter; det er saaledes, for at nævne et Eksempel, *igjæfnfaldende uretfærdigt, at Frederiksberg Kommune med sin velhavende Befolkning kun svarer Bidrag efter sit ringe Hartkorn til Kjøbenhavns Amtsråads-kreds.*“

Se, disse Bemærkninger fremsatte Ministeriet i 1867, og de gave jo et umis-